

979
ויהי

כניסת השבת: 16:29

יציאת השבת: 17:20

רבנו תם: 17:51

ע"פ אופק ת"א

יד' בטבת התשפ"ו

טוב העלון השבועי להסות בה'

אמונה בעצימת עיניים

אין לנו מושג מה השליחות והייעוד שמכינים לנו במצב הזה, אך וודאי שאין על מה להתעצב ולהצטער שהביאו אותי למצב הזה, כי זה לא בידיים שלי, זו תוכנית אלוקית! "הגזירה אמת, והחריצות שקר" - הקב"ה קבע בחכמתו הגדולה שהאדם יגיע למצב מסוים, והוא גלגל זאת ע"י שסתם לאדם את העיניים מלראות את ה'היגיון הבריא!, כי 'הוא אמר ויהי, הוא ציוה ויעמוד'.

ממילא, אין לרטון על המצב, ואין לכעוס על השדכן שהביא לי את האשה הזו, את העבודה הזו ואת הדירה הזו - הכל נקבע ומתוכנן בצורה מדויקת מהשמיים, אלא עלינו לומר לה: "אני מבין שזה רצונך, תן לי את הכח לקבל זאת באהבה ולעשות את רצונך".

סיפר הרב מרדכי הכהן מלאכי שליט"א: "לפני זמן מה, ניגש אלי יהודי וביקש צדקה לכבוד החג. בידו הוא החזיק מכשיר "תורם" לתרומות בכרטיס אשראי. שלא כהרגלי, נטלתי מידו את המכשיר וניסיתי לבצע בעצמי את התרומה. לחצתי במסך על הלחצן שמיועד לתרומה של 18 ₪... - המשך בעמוד 4 -

אחר התגלות יוסף לאחיו, יורד יעקב עם כל בני משפחתו למצרים, על מנת לראות את יוסף ולשהות במחיצתו, וכן בשביל שיזכו לפרנסה וכלכלה מיוסף בזמן הרעב השורר בעולם. והנה, לאחר 17 שנה נפטר יעקב אבינו, ובסיום הלוויה חוזרים האחים וכל בני המשפחה חזרה למצרים.

שואל הרב הקדוש, בעל ה'מעגלי צדק' זצ"ל: מדוע חזרו האחים וכל בני המשפחה חזרה למצרים ולא שבו לביתם בארץ הקודש - ארץ ישראל, הרי הושלמה מטרת ירידתם למצרים: לראות את יוסף ולהתפרנס בשנות הרעב, שהרי כעת תם הרעב, ואם כן, מדוע שבו חזרה למצרים ולא לביתם?

עונה הצדיק זצ"ל בתשובה מדהימה: 'מאת ה' היתה זאת לסתום עיניהם וליבם, כי מן השמיים נגזר עליהם להתחיל להיות משועבדים תחת מצרים 400 שנה, על כן השכיחו מהם את כל סיבת הירידה שהיתה רק מפני הרעב, לפי ש'רבות מחשבות בלב איש, ועצת ה' היא תקום'. אומר הצדיק דבר מיוחד - כל משפחת יעקב נשארו במצרים ללא היגיון, ומדוע? כי יש גזירה שישתעבדו ישראל בארץ מצרים, לכן בילבל אותם ה' ונתן בליבם להישאר במצרים. על כך כותב רש"י: "למה פרשה זו סתומה?, לפי שכיון שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד שהתחילו לשעבדם". סגרו להם את העיניים מהשמיים.

כמה פעמים אנו מתחרטים לאחר מעשה בגלל סיבה מסוימת: 'למה הלכנו למקום הזה?... מי אמר לנו לקנות דירה במקום הזה?... איך לא שמתי לב שבית הספר הזה לא מתאים לילד שלי?... לא ידעתי שאחרי החתונה הוא יהיה כך...'. רבותיי, אף אחד לא אשם! פעמים רבות הקב"ה סוגר לנו את העיניים, בשביל שיתקיים רצונו יתברך, שהוא הטוב ביותר לנשמתנו.

לעילוי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הלב שמעון בן בחריה מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. גבריאל בן סמינה. שרית שרה בת מריאן. שרית שרה בת ויקטוריה. גלילי הכהן בן כוכבה. יוסף בן תמו. טובה בת מרים. יצחק בן טובה. תקווה בת פנינה. סופיה שרה בת רוזה. אבלין עדינה בת פרחיה. ר' אברהם בן ר' סעדיה. עמרון אורי בן יוסף. סאן אמנון בן שרה הי"ד, משה כהן בן נזרת ויוסף. יעקב בן שמחה. טליה מרים בת דינה וחיים. חסיבה בת רינה. הרצל דואק בן מאיר.

העלון מוקדש לעילוי נשמת

מו"א ועט"ר מיכאל בן אורה

קלרה חתון בת סלחה

ולרי בן אירנה

ת.נ.צ.ב.ה

לרפואה, פרנסה והצלחה: מ"א ציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. משה שמואל בן זלדה. מוריה בת רויטל. גאולה בת דבורה. שרה חיה רפאלה בת רחל. טליה יאיר חיים בן ענבל שרה

זש"ק: שולמית בת איריס. יסכה בת מוזל. אליס בת פרידה. בתחן בת גילה רוחמה. הדר בת נחמה. רוויה בת ולרי. זיווג הגון: אביאל בן רויטל.

סגולות וישועות

מעלת ימי השובבי"ם

נכנסנים אנו לימי השובבי"ם הקדושים והמסוגלים מאד לתקן ולטהר מכל עוונות הקדושה שפגם האדם בימי חייו:

(1) **כתב המלאך ה'מגיד' שהתגלה ל'בית יוסף':**
"והנה אמרת להתענות בשבועות הללו של שובבי"ם... כי האמת שהתענית בשבועות אלו הוא חשוב ומקובל ומרוצה מאוד" (מגיד מישרים, פרשת בשלח) ויש המתענים יום אחד של תענית דיבור שמעלתו גדולה מתענית של אכילה ושתיה.

(2) **כתב רבנו החיד"א ז"ל: "ובימים אלו של ימי השובבי"ם הוא תיקון גדול לקדש עצמו במותר לו"** (ברכי יוסף, או"ח סימן תרפה). להניח מעט מהאכילה, להתגבר לכמה דקות על דבר שמותר לו.

(3) **רבי נחמן מברסלב כתב ('ליקוטי מוהר"ן תניינא עג):**
"מִי שְׂרֹוֹצָה לְזִפְזָה לְתִשְׁבָּה, יִהְיֶה רָגִיל בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים, פִּי אַמִּירַת תְּהִלִּים מְסָלָה לְתִשְׁבָּה". ובקיצור השל"ה כתב כי מעלה גדולה לסיים בכל שבוע את ספר התהלים. ואמר מרן הרב מאזוז זצ"ל כי יש מעלה בלימוד התהלים שכולו לשם שמיים ואינו נאמר בשביל להתגדל או להתנשא.

את הילדים כי איננו אוגרים רק בשבילנו, אלא אנו משתמשים במתנות ובממון שמעניק לנו ה', כדי לתמוך ולעזור לנזקקים ע"י צדקה ומעשרות, ולעשות איתם בכסף הזה צדקה. ללמד אותנו לחשוב על השני, תוך כדי שהוא בונה את הכלים של עצמו. ילדים שמתרגלים לראיה רחבה שכזו, גדלים בצורה בריאה של חסד.

4. **תכנון ובניית תקציב - הבסיס לניהול נכון:** דבר זה מחבר בין שלושת הטיפים הראשונים: דחיית סיפוקים, חיסכון וצדקה - והופך אותם להרגלים יומיומיים ברורים ומוחשיים. לכתוב יחד עם הילד רשימה של הכנסות והוצאות של עצמו. להגדיר יעדים ברורים, קצרי טווח (צעצוע, סופגנייה מיוחדת) וארוכי טווח (מתנה גדולה או חיסכון למשהו משמעותי). לעקוב אחר ההוצאות מדי שבוע / חודש ולהראות את ההשפעה של החלטות. דוגמא: הילד רוצה לקנות צעצוע יקר - יחד עם הילד מחשבים כמה זמן הוא צריך לחסוך, כמה הוא יכול להוציא לשאר הדברים שהוא רוצה, וכמה להפריש לצדקה או לחיסכון. אפשר לתת תמריץ לילד לחסוך "בנוסף" על עמידה בתקציב - כדי להראות שהבחירה הנכונה ודחיית סיפוקים משתלמת.

(דניאל, מרצה לכלכלת המשפחה ובארגון מסילה לכלכלה נבונה. DAL FIANCE | @GMAIL L .COM)

הלכות והליכות

הלכה יומית / הרב יעקב ששון

שאלה: האם מותר למזוג מים רותחים על קפה בשבת? להכניס שקדי מרק לתוך מרק רותח בשבת?

התשובה: מותר לחמם בשבת על גבי פלאטה, מאכל שהתבשל לפני השבת, ובתנאי שהמאכל יבש, כמו בורקס, פשטידה וכדומה. אבל מאכל לח, כמו מרק ירקות, אין לחממו בשבת. זאת מפני שכלל בדינו: "אין בישול אחר בישול", כלומר, דבר שכבר התבשל לפני שבת, אין איסור לחזור ולחממו בשבת, מפני שאינו "בישול", אלא "חימום". אך דבר לח כמו מרק, אע"פ שהתבשל לפני השבת, שייך בו איסור בישול פעם נוספת. ובמילים אחרות: "יש בישול אחר בישול בלח, ואין בישול אחר בישול ביבש".

מאכל שנאפה, נצלה, נקלה או טוגן לפני שבת, כגון לחם, שקדי מרק, קפה וכדו' - האם מותר לבשלו בשבת, כלומר להכניסו למרק רותח, נחלקו בזה הפוסקים: למעשה, דעת מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל (יביע אומר ח"ח סימן לה, חזו"ע שבת ח"ד עמוד שו) כי מותר להניח דבר שנאפה, נצלה, נקלה או טוגן בתוך תבשיל רותח ממש, לפי שאין בישול אחרי אפיה או צלייה. והמחמיר בזה תבוא עליו ברכה. והאשכנזים נוהגים להחמיר בזה כדעת הרמ"א.

למסקנה: לספרדים - מותר לשים קפה בכוס ולערות עליו ישירות מהמיים, כיוון שהקפה כבר עבר קלייה ואינו מתבשל, אך כדאי להחמיר למזוג המים מהמיים לכוס, ולהוסיף עליהם אבקת הקפה. ולאשכנזים - אסור לערות ישירות מהמיים על הקפה, אלא ישפוך מים לתוך כוס (כלי שני), ואז יערה על הקפה הנמצא בכלי שלישי.

כלכלה לילדים

בחנוכה האחרון ניגש אליי האחייך שלי ורצה שארכוש לו סופגניה, ואז, החלטתי ללמד אותו שיעור בחיסכון. כן, כן, הורים רבים לא חושבים או לא יודעים כיצד הם יכולים בקלות ללמד את ילדיהם להתנהל בצורה נכונה בחייהם, דבר שיעניק להם כלים טובים בהרבה תחומים. רבים שואלים אותי איך עושים זאת, הנה דוגמאות:

1. **דחיית סיפוקים:** לכבוד חנוכה נתתי לילד כל יום סופגנייה. סופגנייה עולה 3 ₪, אבל אם הוא ימתין למחר אתן לו סופגנייה בשווי 4 ₪ לכל יום, ואם ימתין יומיים אקנה לו את הסופגנייה בשווי של 5 ₪ ליום. מאחורי המבצע הוא לומד את היכולת לוותר עכשיו כדי להרוויח יותר בעתיד. זה לימוד כלכלי, ולימוד מוסרי להתמודדות עם ניסיונות החיים. מתגברים כעת, ומרוויחים אח"כ.

2. **חיסכון - תמריץ חכם מההורה:** אנו יכולים לדחוף את הילד לחסוך וללמד אותו להתנהל בחיים בחכמה, ע"י תמריץ של סכום קטן או מתנה על כל חיסכון. הילד רואה בשטח כי על כל איפוק והסתכלות עתידית, הוא מקבל תיגמול וסיפוק שדוחפים אותו להמשיך כך.

3. **צדקה ומעשרות - כסף הוא כלי להשפעה:** חשוב ללמד

אמונה בעצימת עיניים

חזרתי אליו ואמרתי לו ביושר: "אדוני היקר, האם נכון הדבר שרצית לתרום סכום של \$5?" והיהודי אכן הנהן בראשו כהסכמה. "ובכן", אמרתי לו, "היתה לך טעות, ולחצת על הלחצן של ה-100\$. אך אל דאגה, בוא ואבטל לך את הפעולה בקלות".

האברך חיך במבוכה וביקש את המכשיר על מנת לבטל את התרומה, אך רגע לאחר מכן התעשת, ואמר בסבר פנים רציניות: **"זאל זיין אזיי. שיהיה כך. אם משמיים, גלגלו שאתרום סכום זה, אינני חוזר ביי".** הודתי לו, ויותר מכל הודתי לבורא עולם הטוב.

השותף שלי חיכה לי בחוץ, והוא אמר לי בהתרסה: "נו, מישוה הסכים להביא לך משהו? אולי תאמר את האמת שבקושי השגת דולר אחד בודד?". לא גבה ליבי ולא רמו עיני, רק הראתי לו שקיבלתי סכום גדול יותר בהרבה מ-100\$. הוא היה בהלם ושתק. ואני ראיתי בחוש כיצד: **"רבות מחשבות בלב איש, ועצת ה' היא תקום!"**. (מתוך 'בטחוני בצור')

אין משהו שקורה לך בלי כוונה. אין משהו שנשבר, נהרס, נפל, עלה, ירד, הרווית, זכה בלוטו, שקרה בלי יד מכוונת. "מה" מצעדי גבר כווננו יחדיו", ה' מכניס לאדם לראש מה לעשות, הגם שלפעמים האדם לא מאמין שהוא עשה דבר כזה הנראה טעות נוראה. אין את מי להאשים, כולם שלוחי ה' הם!.

"ואתה מושל בכל", המכה באוטו לא בגלל אשתך, ההפסד לא בגלל הבוס שלך, "ובידיך לגדל ולחזק לכל" - אל דאגה השידוך יגיע בדיוק בזמן שנקבע, הילדים יבואו לעולם ברגע המדויק המתאים להם.

הפרשה סתומה לומר לך שלפעמים ה' סותם לאדם את העיניים ונותן לו להתנהג בצורה לא הגיונית, בשביל להביא למילוי רצונו יתברך!.

לאחר דקות בודדות יצאתי מחדר הקפה, כשהוא נפגש עימי ואומר לי בזעם: "בטלן שכמור, בזמן ששתית קפה, הספקתי להשיג \$40. תמשיך עם השטויות שלך, ונראה לאן תגיע". לא עניתי לו, שהרי כבר הסברתי לו שאני רק שליח לרצון ה', ומה שמוכן ומגיע לי מהשמיים, יהיה שלי. סיימתי את כוס הקפה, זרקתי אותה לאשפה ונכנסתי לבית הכנסת לנסות את מזלי, מתוך אמונה גדולה.

החזקתי בידי מכשיר "תורם" דומה

לזה שאני מחזיק כעת. ניגשתי אל אברך ליטאי צעיר וביקשתי את עזרתו. הוא נטל לידי את המכשיר בסבר פנים רציניות והעביר את כרטיס האשראי. כשהוא החזיר לי את המכשיר, ראיתי שהוא העניק לי סכום של 100\$.

שמחתי לרגע, אך מיד התעשתתי. האברך הזה לא נראה כמו מישוה שנותן 100\$ בלי להניד עפעף. שיערתי שהוא טעה, ומיד הבנתי את הטעות: על המסך מופיעים כמה לחצנים עם סכומים קבועים: \$5, \$10, \$18, \$50, \$100, \$36. ראיתי כי הלחצן של ה-100\$ נמצא מתחת ללחצן של ה-5\$, וכנראה שהוא רצה ללחוץ על 5\$, ובטעות לחץ על לחצן ה-100\$.

לא הסתדרתי כל כך עם המכשיר וניסיתי 3 פעמים לבצע את הפעולה. לבסוף התברר שבהחלט הצלחתי, לא רק פעם אחת, אלא חייבתי את עצמי 3 פעמים תרומה של 18-ס"כ 54 ש. למחרת, פגשתי שוב את אותו יהודי ואמרתי לו כי בטעות חייבתי את עצמי 3 פעמים ח", אך זה בסדר גמור ושישאר אצלו.

הוא חיך וסיפר לי: "תשמע סיפור מיוחד שהיה לי בעת שגייסתי כספים בארה"ב לחתונת בתי. נסעתי יחד עם שותף שהיה אמור ללוות אותי ולעזור לי בהשגת התרומות לחתונה. אלא, שהתברר כי יצאנו לאותה מטרה, אך שנינו שונים מאד בדרך שבה אנו רוצים להשיג אותה.

כבר בבוקר הראשון, נכנסנו לבית כנסת מפורסם ב'בורו פארק', וטרם אפנה למתפללים לעזרה, נכנסתי אל חדר הקפה הענק שהיה להם, כמוהו לא ראיתי בהרבה מקומות, על מנת להשיב נפשי בכוס קפה מהבילה. כשראה זאת השותף שלי להתרמה, הוא זעם והרים עליי את קולו: "מה קורה איתך?! כל רגע יקר!", אם לא תעבוד קשה להשיג תרומות, אפילו את מימון הטיסה הלוך - חזור לא תוכל להשיג. תעצור עם הקפה ותתחיל לבקש מהמתפללים עזרה, תוך רבע שעה אנו אמורים לסיים פה ולמהר לבית הכנסת הבא בתור!".

דבריו צרמו לליבי. אמת, באנו לבקש תרומות ועזרה, אך אנו עושים רק השתדלות, לא כוחי ולא עוצם ידי יקבע כמה כסף אשיג פה לחתונת בתי. אני רק פותח פתח והקב"ה יוציא אותי מבית הכנסת הזו עם הסכום המגיע לי מהשמיים.

"יש מי שמנהל את העולם", אמרתי לו בחיוך שיצנן את האווירה, **"ואנו רק בובות, לפי שהגזירה אמת והחריצות שקר"**, אמרתי וחזרתי לשתות את הקפה ברוגע.

- משפחת אחיאל
- משה בריל 9 ת"א